

İHSAN AKAR
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR

Altınşehir Mh. 242 Sk. Rızvanoğlu-Paçacı Sit. No:12/A Blok Kat: 2 D: 3 Nilüfer/Bursa
Tel: 0 541 3966882 -0 224 2401329(pbx.) 0224 2401329
www.ihsanakaryymm.com

Sirküler No : 2014/42

29.09.2014, Bursa

Konu : Kasa Ve Ortaklardan Alacaklar Hesabının Beyanı

A- KAYITLARDA YER ALDIĞI HALDE İŞLETMEDE MEVCUT OLMAYAN KASA MEVCUDU VE ORTAKLARDAN ALACAKLARIN BEYANI:

6552 sayılı Kanunun 11/9/2014 tarihinde yürürlüğe giren 74 üncü maddesi hükmü ile bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerine, 31/12/2013 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını bu Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın sonuna kadar vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltmeleri ve böylece kayıtlarını fiili duruma uygun hale getirmeleri imkanı verilmiştir.

1. Kapsam: Bu hüküm, sadece bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükelleflerini kapsamaktadır.

2. Bilanço Düzenleme ve Beyan: Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31/12/2013 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan

- Kasa mevcutlarını,

- İşletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarını 6552 sayılı Kanunun yayımlandığı tarihi izleyen üçüncü ayın son günü olan 31/12/2014 tarihine (bu tarih dahil) kadar ek-5'teki form ile vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebileceklerdir. Kanunun 74 üncü maddesi hükmü uyarınca verilmesi gereken ve elektronik ortamda gönderilebilen beyannamenin, kurumlar vergisi beyannamelerini elektronik ortamda göndermek zorunda olan mükellefler tarafından 340 ve 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda elektronik ortamda gönderilmesi zorunludur. Elektronik ortamda beyanname ve bildirim verme zorunluluğu bulunmayanlarca, söz konusu beyan kurumlar vergisi mükellefiyeti yönünden bağlı olunan vergi dairelerine kağıt ortamında yapılabilecektir. İşletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarlarının belirlenmesinde, tek düzen hesap planında yer alan "131. Ortaklardan Alacaklar" ve "231. Ortaklardan Alacaklar"

toplamından "331. Ortaklara Borçlar" ve "431. Ortaklara Borçlar" toplamının çıkarılması sonucunda kalan net tutar dikkate alınacaktır.

3. Vergisel Yükümlülükler ve Muhasebe Kayıtları

Bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve ortaklardan alacaklar tutarlarını düzeltmek için beyanda bulunan mükellefler, beyan edilen tutarlar üzerinden %3 oranında vergi hesaplayacak ve hesaplanan vergiyi beyanname verme süresi içinde ödeyeceklerdir. Bu süre içerisinde ödenmeyen bu vergiler 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme zammıyla birlikte takip edilecektir. Söz konusu tutarların beyanı üzerine, defter kayıtlarının düzeltilmesi gerekeceği tabiidir.

Örnek 1- (A) Anonim Şirketinin, 31/12/2013 tarihi itibarıyla düzenlediği bilançosunda kasa hesabında 300.000 TL görülmekle birlikte **fiilen kasada bulunmayan tutar** 290.000 TL'dir. Şirketin dönem içindeki faaliyetleri sonucunda, beyan tarihi olan 24/10/2014 tarihi itibarıyla kasa hesabının mevcudu 400.000 TL olarak görülmektedir. Anılan mükellef, her ne kadar beyan tarihi itibarıyla kasa mevcudu 400.000 TL olsa da, 31/12/2013 tarihli bilançosunu baz almak suretiyle bu tarih itibarıyla var olan kasa mevcudu **çinde fiilen kasada bulunmayan tutarları esas alacak, bu tutarın** 290.000 TL olması nedeniyle, bu tutarı beyan edecek ve beyan edilen tutar üzerinden hesaplanan vergiyi beyanname verme süresi sonuna (31/12/2014 tarihine) kadar ödeyecektir. Bu çerçevede; Beyan tutarı : 290.000 TL, Hesaplanan vergi : (290.000 x %3=) 8.700 TL olarak hesaplanmıştır.

Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan kasa mevcudunun, kasa hesabından düşülmesi: _____ 24/10/2014 _____

689- DİĞER O.DIŞI GİDER VE ZARARLAR-KKEG 290.000 TL

100- KASA 290.000 TL

_____ Verginin Hesaplanması 24/10/2014 _____

689- DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR-KKEG 8.700 TL

360- ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR 8.700 TL

_____ / _____

Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan kasa mevcudundan kaynaklanan giderlerin nazım hesaplara (kanunen kabul edilmeyen gider olarak) kaydı:

_____ 24/10/2014 _____

950 - KANUNEN KABUL EDİLMİYEN GİDERLER 298.700 TL

951- K.K.E.G ALACAKLI HESABI 298.700 TL

_____ / _____

Örnek 2- (K) Anonim Şirketinin, 31/12/2013 tarihi itibarıyla düzenlediği bilançosunda kasa hesabında 400.000 TL görülmekte olup, dönem içindeki faaliyetleri sonucunda, beyan tarihi olan 28/10/2014 tarihi itibarıyla kasa mevcudu 220.000 TL'dir. Mükellef, her ne kadar, 31/12/2013 tarihli bilançosunu baz almak suretiyle bu tarih itibarıyla var olan kasa mevcudu 400.000 TL olsa da, beyan tarihi itibarıyla kasa mevcudu 220.000 TL olduğundan, **fiilen kasada bulunmayan** kısım esas alınmak suretiyle en fazla bu tutar (220.000 TL) kadar beyanda bulunabilecektir. Bu tutarın 200.000 TL'lik kısmının kasada fiilen bulunmadığı varsayıldığında beyan edilecek tutar ve üzerinden hesaplanacak vergi aşağıdaki gibi olacaktır.

Beyan tutarı :200.000 TL, Hesaplanan vergi : (200.000 x %3=) 6.000 TL olup beyanla ilgili muhasebe kayıtları da aşağıdaki şekilde olacaktır. Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan kasa mevcudunun, kasa hesabından düşülmesi:

28/10/2014

689- DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR 200.000 TL

(6552 sayılı Kanununun 74. Maddesi Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)

100 KASA

200.000 TL

28/10/2014-vergi hesaplanması -----

689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR-KKEG 6.000 TL

360- ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR 6.000 TL

/

Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan kasa mevcudundan kaynaklanan giderlerin nazım hesaplara (kanunen kabul edilmeyen gider olarak) kaydı:

28/10/2014

950- K.K.E.G

206.000 TL

951- K.K.E.G ALACAKLI HESABI 206.000 TL

/

Örnek 3- (C) Anonim Şirketinin, 31/12/2013 tarihli bilançosunda ortaklardan alacak ve ortaklara borç tutarları, bilanço hesapları itibarıyla aşağıdaki gibi olup, beyan tarihi olan 21/10/2014 tarihi itibarıyla bu tutarların değişmediği varsayılmıştır.

- 131. Ortaklardan Alacaklar hesabı 300.000 TL

- 231. Ortaklardan Alacaklar hesabı 150.000 TL

- 331. Ortaklara Borçlar hesabı (170.000) TL

- 431. Ortaklara Borçlar hesabı (120.000) TL

Bu çerçevede;Beyan tutarı : [(300.000 + 150.000) - (170.000 + 120.000) =] 160.000 TL

Hesaplanan vergi: (160.000 x %3=) 4.800 TL olacaktır.Mükellef, söz konusu tutarı beyan edecek ve beyan edilen tutar üzerinden hesaplanan vergiyi beyanname verme süresinde ödeyecektir.Beyanla ilgili muhasebe kayıtları aşağıdaki şekilde olacaktır.Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan ortaklardan alacakların düşülmesi: _____21/10/2014_____

689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR 160.000 TL

(6552 sayılı Kanunun 74. Maddesi-Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)

131 ORTAKLARDAN ALACAKLAR 130.000 TL

231 ORTAKLARDAN ALACAKLAR 30.000 TL

_____-Verginin hesaplanması 21/10/2014_____

689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR 4.800 TL

(Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)

360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR 4.800 TL

Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan ortaklardan alacaklardan kaynaklanan giderlerin nazım hesaplara (kanunen kabul edilmeyen gider olarak) kaydı:

_____21/10/2014_____

950 KANUNEN KABUL EDİLMİYEN GİDERLER 164.800 TL

951 K.K.E.G ALACAKLI HESABI 164.800 TL

Örnek 4- (Y) Limited Şirketinin, 31/12/2013 tarihli bilançosunda ortaklardan alacak ve ortaklara borç tutarları bilanço hesapları itibarıyla aşağıdaki gibidir.

- 231. Ortaklardan Alacaklar hesabı 400.000 TL

- 431. Ortaklara Borçlar hesabı (160.000) TL

Beyan tarihi itibarıyla ise ortaklardan alacak ve ortaklara borç tutarları şu şekildedir.

- 131. Ortaklardan Alacaklar hesabı	100.000 TL
- 231. Ortaklardan Alacaklar hesabı	360.000 TL
- 331. Ortaklara Borçlar hesabı	(200.000) TL

Bu çerçevede, beyan tarihi itibarıyla ortaklardan (net) alacak tutarı;[(100.000 + 360.000) - (200.000) =] 260.000 TL olsa da 31/12/2013 tarihi itibarıyla ortaklardan (net) alacak tutarı;(400.000 - 160.000 =) 240.000 TL'dir.Buna göre; Beyan tutarı : (400.000 - 160.000 =) 240.000 TL

Hesaplanan vergi : (240.000 x %3 =) 7.200 TL olacaktır.Mükellef, söz konusu tutarı beyan edecek ve beyan edilen tutar üzerinden hesaplanan vergiyi beyanname verme süresinde ödeyecektir. Öte yandan, (Y) Limited Şirketinin 31/12/2013 tarihli bilançosundaki "231. Ortaklardan Alacaklar" hesabında görülen tutarın 100.000 TL'lik kısmı dönemsellik ilkesi uyarınca "131. Ortaklardan Alacaklar" hesabına aktarılmıştır.Beyanla ilgili muhasebe kayıtları aşağıdaki şekilde olacaktır.

- Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan ortaklardan alacakların düşülmesi:

_____ / _____

689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR 240.000 TL

(6552 sayılı Kanununun 74. Maddesi-Kanunen Kabul Edilmeyen Gider)

131 ORTAKLARDAN ALACAKLAR 100.000 TL

231 ORTAKLARDAN ALACAKLAR 140.000 TL

_____ /- Verginin hesaplanması _____

689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR(KKEG) 7.200 TL

360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR 7.200 TL

_____ / _____

- Bilançoda görülmekle birlikte işletmede bulunmayan ortaklardan alacaklardan kaynaklanan giderlerin nazım hesaplara (kanunen kabul edilmeyen gider olarak) kaydı:

_____ / _____

950 KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDERLER 247.200 TL

951 K.K.E.G. ALACAKLI HESABI 247.200 TL

_____ / _____

Öte yandan, mükelleflerce kâr dağıtımı yapılması halinde, ticari bilanço açısından dağıtılabılır ticari kâr tutarı, 6552 sayılı Kanunun 74 üncü maddesi kapsamında beyan edilen ve "689 Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar" hesabı altında muhasebeleştirilen tutarlar dikkate alınmaksızın tespit olunacaktır.

4. Esas Alınacak Bilanço:Kanunun 74 üncü maddesi kapsamında beyanda bulunacak mükelleflerin, kurumlar vergisi beyannamesi ekinde vermiş oldukları 31/12/2013 tarihli bilançolarını dikkate almaları gerekmektedir.Özel hesap dönemi kullanan mükellefler ise 2013 yılı içerisinde sona eren hesap dönemlerine ilişkin olarak vermiş oldukları kurumlar vergisi beyannamesi ekinde yer alan bilançolarını esas alacaklardır.Dolayısıyla, mükelleflerin kanuni süresinden sonra verdikleri düzeltme beyannamelerinin ekinde yer alan bilançoları dikkate alınmayacaktır.

5. Diğer Hususlar :- 6552 sayılı Kanunun 74 üncü maddesi kapsamında ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmeyecektir. Bu kapsamda beyan edilen tutarlar ile ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmeyecektir. Kurumlar vergisi mükelleflerince 6552 sayılı Kanunun 74 üncü maddesi hükmü uyarınca yapılan beyanla ilgili olarak, söz konusu tutarların ortaklara dağıtılıp dağıtılmadığına bakılmaksızın kâr dağıtımına bağlı vergi kesintisine yönelik ilave bir tarhiyat yapılmayacaktır. 6552 sayılı Kanunun 74 üncü maddesi hükmü kapsamında beyanda bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin bu beyanları nedeniyle 2014 yılı geçici vergi beyannamelerinde düzeltme gerektiği takdirde beyanname verme süresi içinde gerekli düzeltme işlemlerinin yapılması mümkün bulunmaktadır.

Bu çerçevede, hesap dönemi olarak takvim yılını kullanan kurumlar vergisi mükelleflerinin anılan madde kapsamında yapacakları beyanları nedeniyle, ilgili dönem matrahlarında bir düzeltme ihtiyacı doğması halinde, beyan tarihi itibarıyla 2014 hesap döneminin sona ermiş bulunan geçici vergilendirme dönemlerine ait geçici vergi beyanlarını 31/12/2014 tarihine (bu tarih dahil) kadar düzeltebilmeleri mümkün bulunmaktadır. Özel hesap dönemi kullanan mükelleflerin ise anılan madde kapsamında yapacakları beyanları nedeniyle düzeltme gerekmesi halinde, beyan tarihi itibarıyla cari hesap döneminin sona ermiş bulunan geçici vergi beyanlarını aynı tarihe kadar düzeltebilmeleri mümkündür. Bu kapsama giren düzeltme işlemleri nedeniyle vergi dairelerince yapılacak ek tarhiyatlar için herhangi bir ceza veya faiz aranmayacaktır.

5.5. Tam tasdik sözleşmesi çerçevesinde daha önceki dönemlerine ilişkin rapor düzenlenmiş bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin, 6552 sayılı Kanunun 74 üncü maddesi hükmünden yararlanmaları halinde, raporu düzenleyen yeminli mali müşavirlerin bu işlemlerle sınırlı olarak sorumluluğu aranmayacaktır.

Bilgilerinize sunulur. Saygılarımızla

İHSAN AKAR
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR